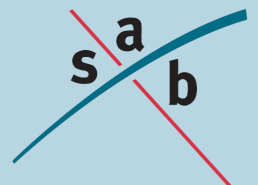

quick scan flora en fauna

Flinkert 3 te Vessem

Gemeente Eersel

Datum: 14 oktober 2010
Projectnummer: 100516

INHOUD

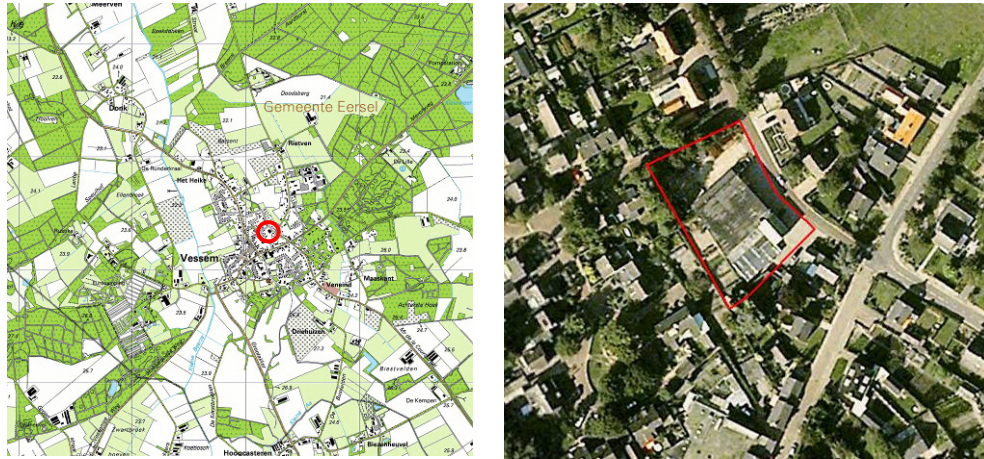
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen	3
2	Toetsing	5
2.1	Onderzoeksmethodiek	5
2.2	Beschermde gebieden	5
2.3	Voorkomen van beschermde soorten	5
3	Conclusie	9
3.1	Gebiedsbescherming	9
3.2	Soortenbescherming	9
3.3	Zorgplicht	10
3.4	Aanbevelingen	10

Bijlage 1: literatuurlijst

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Vessem (gemeente Eersel, provincie Noord-Brabant) is aan de Flinkert 3 de realisatie van 10 woningen beoogd. De bestaande bebouwing zal hiervoor worden gesloopt. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB).

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregeling. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Vessem ligt ten westen van Eindhoven en ten noorden van Eersel, in het zuidoosten van de provincie Noord-Brabant. Vessem ligt middenin een landelijk gebied en is omgeven door agrarische gronden en bosgebieden. Het plangebied is gelegen in het noordoosten van Vessem, aan de rand van de bebouwde kom. In het oosten grenst het plangebied aan de straat genaamd Flinkert en in het noorden aan de Molenkap. In het westen en zuiden grenst het plangebied aan tuinen van respectievelijk de Molenberg en de Kuilenhurk.

Binnen het plangebied wordt de bestaande bebouwing gesloopt en de verharding verwijderd. De bebouwing bestaat uit een bedrijfspand van een voormalig aanne-

mersbedrijf, gelegen aan Flinkert 3. Op deze locatie is de bouw van 10 woningen beoogd. Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. Overige elementen betreffen enkele bomen en struiken aan de rand van het plangebied.

Afbeelding 2: Globale indruk huidige situatie plangebied; vooraanzicht bebouwing (linksboven), rechterzij aanzicht bebouwing (rechtsboven), binnenkant loods (linksonder) en achterzijde loods (rechtsonder), (Foto's SAB, 2010).

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB Arnhem B.V. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 12 oktober 2010 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 Beschermd gebied

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft de rivier de Kleine Beerze. Deze rivier maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied “Kempenland-West”. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 600 meter afstand. Gezien de afstand en tussenliggende elementen (bebouwing, akkers) zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten.

2.2.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. Het dichtstbijzijnde element behorende bij de EHS ligt op ongeveer 550 meter afstand (hemelsbreed gemeten). Dit is een bosgebied (berken-eikenbos) ten oosten van het plangebied. Tussen het plangebied en dit bos ligt een deel van de bebouwde kom, die hiermee een barrièrewerking heeft. In de toekomstige situatie blijft het bebouwde oppervlak ongeveer gelijk. Gezien de afstand tot de EHS en de relatief kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied, zijn negatieve effecten op de EHS niet te verwachten.

2.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten

en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het plangebied is grotendeels verhard, waardoor van een stabiel ecosysteem geen sprake is. Bijzondere groeiplaatsen zijn daarom niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

Tijdens het veldbezoek zijn soorten aangetroffen als Klein kruiskruid (*Senecio vulgaris*), Akkermelkdistel (*Sonchus arvensis*), Ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), Klimop (*Hedera helix*), Vogelmuur (*Stellaria media*), Perzikkruid (*Persicaria maculosa*), Grote weegbree (*Plantago major* subsp. *major*), Zwarte nachtschade (*Solanum nigrum*), Kleine ooievaarsbek (*Geranium pusillum*) en Paardenbloem (*Taraxacum officinale*). Aangetroffen plantensoorten zijn kenmerkend voor een voedselrijk en verstoord ecosysteem. Strikt beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn enkele rommelhoekjes aanwezig. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europea*) niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Sporen en individuen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen in het plangebied. Op basis van verspreidingsgegevens, intensief gebruikte omgeving en afwezigheid van ruigere, natuurlijkere elementen is de aanwezigheid van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren niet te verwachten in het plangebied. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Dit betekent dat vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen jaarrond beschermd zijn.

Boombewonende soorten vleermuizen

Binnen het plangebied komen geen grote bomen voor, waardoor vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten. Net buiten het plangebied, langs de Molenkap, staan wel een aantal bomen. Deze bomen zijn echter niet van voldoende omvang om vaste rust- of verblijfplaatsen te kunnen herbergen. Negatieve effecten op boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten.

Gebouwbewonende soorten vleermuizen

Alle bebouwing binnen het plangebied wordt gesloopt. De bebouwing is echter niet geschikt voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van onder andere open stootvoegen en toegankelijk dakbeschot. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet te verwachten binnen het plangebied.

Vliegroutes

Net buiten het plangebied, langs de Molenkap, staat een aantal bomen die een groen lijnvormig element vormen. Deze bomenrij is geschikt om te dienen als vliegroute voor vleermuizen. Mits de bomen bij de beoogde ontwikkelingen onaangetast blijven, zijn negatieve effecten op vaste vliegroutes uit te sluiten.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek is Koolmees (*Parus major*) waargenomen. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen van deze soorten. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Nestlocaties of andere sporen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet aangetroffen in en nabij het plangebied. De daken van de bebouwing zijn ook ongeschikt als nestlocatie voor vogels door het gebruik van damwandprofielen en platte daken. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten zijn niet te verwachten.

2.3.5 Amfibieën

Binnen en direct nabij het plangebied komen geen watervoerende elementen voor. Om deze reden worden negatieve effecten op voortplantingslocaties van strikt beschermde amfibiesoorten niet verwacht. Voor algemeen voorkomende soorten, die

onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Volgens de verspreidingsgegevens komt de Rugstreeppad (*Bufo calamita*) wel voor in de omgeving van het plangebied. Tijdens de werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met deze soort. Als er na sloop van de bebouwing zand opgebracht wordt en dit een tijdje braak blijft liggen, wordt een geschikt leefgebied gecreëerd voor de Rugstreeppad. Indien de soort aangetroffen wordt in het plangebied, is het noodzakelijk maatregelen te treffen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Aanbevolen wordt om natte plekken te dempen en het plangebied zo min mogelijk braak te laten liggen. Ook kan ervoor gekozen worden om een paddenscherp rondom het plangebied te plaatsen. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde amfibieën zijn met de beoogde plannen niet te verwachten.

2.3.6 Reptielen

De meeste reptielensoorten houden zich vooral op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen). Alleen de ringslang houdt zich in nattere gebieden met een meer natuurlijke oeverzone. Op basis van de binnen het plangebied aanwezige biotopen (verhard erf, bebouwing) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Negatieve effecten op reptielen worden niet verwacht.

2.3.7 Vissen

In het plangebied komen geen watervoerende elementen voor. Strikt beschermde vissoorten kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

3 Conclusie

Het plangebied betreft een perceel aan de Flinkert 3 te Vessem (gemeente Eersel, provincie Noord-Brabant). Op deze locatie is de bouw van 10 nieuwe woningen beoogd. Voor deze ontwikkeling wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Voordat deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft de rivier de Kleine Beerze. Deze rivier maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied "Kempenland-West". Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 600 meter afstand. Gezien de afstand en tussenliggende elementen (bebouwing, akkers) zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten.

Ook ligt het plangebied niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. Het dichtstbijzijnde element behorende bij de EHS ligt op ongeveer 550 meter afstand (hemelsbreed gemeten). Dit is een bosgebied (berken-eikenbos) ten oosten van het plangebied. Tussen het plangebied en dit bos ligt een deel van de bebouwde kom, die hiermee een barrièrewerking heeft. In de toekomstige situatie blijft het bebouwde oppervlak ongeveer gelijk. Gezien de afstand tot de EHS en de relatief kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied, zijn negatieve effecten op de EHS niet te verwachten.

Voor dit plan is geen sprake van een vergunningsaanvraag in het kader van de NB-wet.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in het plangebied voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Net buiten het plangebied komt een bommenrij voor, die mogelijk dient als vliegroute voor vleermuizen. Bij de beoogde ontwikkeling dienen deze bommen onaangetast te blijven. Mits aan deze voorwaarde wordt voldaan, zijn negatieve effecten op vliegroutes van vleermuizen uit te sluiten. Voor andere strikt beschermde soorten zijn negatieve

ve effecten niet te verwachten. Nader onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

3.3 Zorgplicht

Een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet is altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woning;
- het planten van bomen en struweel voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste is, ecologisch gezien, om inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten te gebruiken;
- de toekomstige bebouwing geschikt maken voor de Huismus en Gierzwaluw. Deze soorten gaan steeds verder achteruit in Nederland en voor deze soorten zijn gemakkelijk enkele maatregelen te treffen. Hierbij kan men denken aan het plaatsen van neststenen (Gierzwaluw), nestpannen (Huismus en Gierzwaluw) of vogelvide (Huismus). Bronnen: www.gierzwaluw.com en www.monier.nl

Bijlage 1: literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005, Heukels flora van Nederland, 23^e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Provincie Brabant, CD-ROM. Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord Brabant.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minInv.nl

www.gierzwaluw.com

www.monier.nl